

Teresa Jesus Solaberrieta Urdangarin
Orio, Gipuzkoa
(1933)

Aurkibidea

Biografia

Orion jaio zen, 5 anai-arrebaren artean azkena. Eskola nazionalean eta partikularrean ikasi zuen; eta, 14 urte zituenean, familiak taberna bere gain hartu zuenean, han hasi behar izan zuen Teresak lanean. Oso gogoan du Orio nolakoa zen lehen, eta ederki azaltzen du elkarrizketan.

Zintak

ORI-016

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Eider
- **Data:** 2012-06-06
- **Iraupena:** 35 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Unamuno, Arianne

Pasarteak

1. `Txato´ patroia eta Santi `Ataun´ osabak

- **Erref:** ORI-016/002
- **Iraupena:** 0:03:25. **Hasi:** 00:01:43. **Bukatu:** 00:05:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:

Amak hamabi senide zituen. Amonak izandako ezbeharraren berri ematen du. `Txato´ patroia eta Santi `Ataun´ osaba izan ditu.

2. Herriko hiltegia, aitaren familiaren bizileku

- **Erref:** ORI-016/003
- **Iraupena:** 0:01:53. **Hasi:** 00:05:08. **Bukatu:** 00:07:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Aitak bi anaia zituen. Hiltegia zegoen lekuan bizi ziren. Harakina Salsamendi zen, baita Etxaide ere.

3. Etxea, taberna eta eliza ingurua nolakoak ziren

- **Erref:** ORI-016/004
- **Iraupena:** 0:02:22. **Hasi:** 00:07:01. **Bukatu:** 00:09:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak
- Bestelako kontuak » Irudiak grabatzen

Laburpena:

Taberna zeukaten eraikinaren argazkia erakusten du eta azalpenak ematen ditu.

4. Taberna, baporea eta soroak gobernatzen

- **Erref:** ORI-016/005
- **Iraupena:** 0:03:20. **Hasi:** 00:09:23. **Bukatu:** 00:12:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Sare-konpontzaileak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak
- Bestelako kontuak » Irudiak grabatzen

Laburpena:

Bizi ziren etxearen berri ematen du. Hirugarren solairutik lehenengora jaitsi ziren. 1947an hartu zuten taberna. Baporea eta bi soro ere bazituzten. Sare-konpontzaile ere aritzen zen. Garaiko argazkiak erakusten ditu.

5. Etxearen aurrekaldean iturria

- **Erref:** ORI-016/006
- **Iraupena:** 0:03:00. **Hasi:** 00:12:43. **Bukatu:** 00:15:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Herriaren nortasuna

Laburpena:

Euren etxearen parean iturria zegoen, abereek edateko, eta sagardoa freskatzeko hantxe jartzen zuten. Ez zuen inork lapurtzen. Argazkia erakusten du. Serenoa pasatzen zen. Aita alkate izan zen 1940an.

6. Aita alkate

- **Erref:** ORI-016/007
- **Iraupena:** 0:03:00. **Hasi:** 00:15:43. **Bukatu:** 00:18:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Bizikletak eta motorrak

Laburpena:

Aita alkate izan zen. Orduan, ez zuen jornalik jasotzen. Itsasoa laga egin behar izan zuen. Garai hartan aita gidatutako lanak azaltzen ditu. Bizikletei txapa jartzen zieten, udal-zerga ordaindu zutela adierazteko.

7. Uraren depositoak non eta nolakoak

- **Erref:** ORI-016/008
- **Iraupena:** 0:01:39. **Hasi:** 00:18:43. **Bukatu:** 00:20:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura

Laburpena:

Uraren depositoak non zeuden eta nolakoak ziren azaltzen du. Iturrira joaten jarraitzen zuten, edateko uraren bila.

8. Marea biziak eta uholdeak

- **Erref:** ORI-016/009
- **Iraupena:** 0:01:47. **Hasi:** 00:20:22. **Bukatu:** 00:22:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Gertaera izugarriak eta ezbeharrak
- Bestelako kontuak » Irudiak grabatzen

Laburpena:

Itsasoak gora egiten zuen marea bizietan eta uholdeak izaten ziren euri asko egindakoan. Uholdeak ekarritakoa kentzen ari zela, sugeak hozka egin zion osabari. Argazkia erakusten du.

9. Plaza urez betetzen zenean

- **Erref:** ORI-016/010
- **Iraupena:** 0:00:56. **Hasi:** 00:22:09. **Bukatu:** 00:23:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Gertaera izugarriak eta ezbeharrak

Laburpena:

Plaza guztia urez betetzen zen uholdeekin. Hango taberna, botika eta dendak zakuekin eta egurrekin babesten zituzten. Udaletxera eta eskolara ezin joanda gelditzen ziren.

10. Zubia bota, eraiki eta berritu

- **Erref:** ORI-016/012
- **Iraupena:** 0:02:06. **Hasi:** 00:23:39. **Bukatu:** 00:25:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak

Laburpena:

Gerra garaian zubia bota egin zuten. Gogoan du zubiko burdinak plazan utzi zituztela eta kaniketan aritzen zirela haiekin. Zubia eraiki eta geroago berritu egin zuten.

11. Errefuxiatuentzat aterpea

- **Erref:** ORI-016/013
- **Iraupena:** 0:01:58. **Hasi:** 00:25:45. **Bukatu:** 00:27:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Polizia
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » lhes egin beharra

Laburpena:

Goserik ez du pasatu, baina bazegoen aterpe moduko bat, errefuxiatuentzat, eta jaten ematen zieten. Guardia Zibilekin izaten zuten harremana ona izaten zen.

12. Gerra garaian, izebari ilea moztu zioten

- **Erref:** ORI-016/014
- **Iraupena:** 0:01:44. **Hasi:** 00:27:43. **Bukatu:** 00:29:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Bere izeba bati gerra garaian ilea moztu zioten, beste bi emakumerekin batera, abertzaleak izatearren. Klean ibilarazi zieten.

13. Soinekoa, zapatak eta permanentea

- **Erref:** ORI-016/015
- **Iraupena:** 0:02:18. **Hasi:** 00:29:27. **Bukatu:** 00:31:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Orrazkerak

Laburpena:

Soinekoarekin ibiltzen ziren, amak egindakoa askotan. Beroki dotorea izan zuen eta nolakoa zen azaltzen du. Ilean permanentea erabiltzen zuten. "Cola caballo" esaten zioten ilea gomarekin batzeari.

14. Eskola partikularreko kontuak

- **Erref:** ORI-016/017
- **Iraupena:** 0:01:22. **Hasi:** 00:32:06. **Bukatu:** 00:33:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Eskola nazionalean ibili zen eta partikularrera ere joaten zen maisu nafarrarekin. Pasarte barregarria kontatzen du.

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com